

Arrest

nr. 218 161 van 13 maart 2019
in de zaak RvV X / VIII

In zake: X

Gekozen woonplaats: ten kantore van advocaat S. GIOE
Quai Saint-Léonard 20 / A
4000 LIÈGE

tegen:

de Belgische staat, vertegenwoordigd door de staatssecretaris voor Asiel en Migratie
en Administratieve Vereenvoudiging, thans de minister van Sociale Zaken en
Volksgezondheid, en van Asiel en Migratie.

DE WND. VOORZITTER VAN DE VIIIste KAMER,

Gezien het verzoekschrift X, *alias* X, die verklaart van Ethiopische nationaliteit te zijn, op 12 oktober 2018 heeft ingediend om de schorsing van de tenuitvoerlegging en de nietigverklaring te vorderen van de beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging van 2 oktober 2018 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering (bijlage 13septies).

Gezien titel I *bis*, hoofdstuk 2, afdeling IV, onderafdeling 2, van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen.

Gezien de nota met opmerkingen en het administratief dossier.

Gezien het arrest van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen van 9 oktober 2018 met nr. 210 728 waarbij de vordering tot schorsing bij uiterst dringende noodzakelijkheid wordt verworpen.

Gelet op de beschikking van 19 december 2018, waarbij de terechtzitting wordt bepaald op 30 januari 2019.

Gehoord het verslag van rechter in vreemdelingenzaken C. VERHAERT.

Gehoord de opmerkingen van advocaat J. WALDMANN, die *loco* advocaat S. GIOE verschijnt voor de verzoekende partij en van advocaat J. TASSENOY, die *loco* advocaat E. MATTERNE verschijnt voor de verwerende partij.

WIJST NA BERAAD HET VOLGENDE ARREST:

1. Nuttige feiten ter beoordeling van de zaak

Verzoeker wordt op 12 oktober 2018 door de politie aangehouden te Leuven.

Er wordt hem op diezelfde dag een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering afgegeven (bijlage 13septies). Dit is de bestreden beslissing, die als volgt gemotiveerd is:

“(…)

Bevel om het grondgebied te verlaten

Aan de Heer, die verklaart te heten:

naam: Z.

voornaam: W.

geboortedatum: 00.00.1996

geboorteplaats: <AANVULLEN - LIEUNAISSANCE>

nationaliteit: Ethiopië

In voorkomend geval, ALIAS: B. A. 01/01/1998 Ethiopië

wordt het bevel gegeven het grondgebied van België te verlaten, evenals het grondgebied van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen, tenzij hij beschikt over de documenten die vereist zijn om er zich naar toe te begeven,

REDEN VAN DE BESLISSING EN VAN DE AFWEZIGHEID VAN EEN TERMIJN OM HET GRONDGEBIED TE VERLATEN:

Voorafgaandelijk deze beslissing werd betrokkene gehoord door de politiezone van (plaats) op (datum) en werd rekening gehouden met zijn verklaringen.

Het bevel om het grondgebied te verlaten wordt afgegeven in toepassing van volgend(e) artikel(en) van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen en volgende feiten en/of vaststellingen:

Artikel 7, alinea 1:

1° wanneer hij in het Rijk verblijft zonder houder te zijn van de bij artikel 2 vereiste documenten;

De betrokkene is niet in het bezit van een geldig paspoort en niet van een geldig visum/verblijfstitel op het moment van zijn arrestatie.

Betrokkene werd gehoord op 02/10/2018 door de politiezone van Leuven en verklaart dat hij geen familie, kinderen of duurzame relaties in België heeft. Hij verklaart geen ziektes of medische problemen te hebben. Hij verklaart in België te zijn omdat hij naar het Verenigd-Koninkrijk wil en verklaart niet terug te keren naar zijn land van herkomst omdat hij politieke problemen heeft. Betrokkene kan dit niet concreet maken aan de hand van bewijzen. Een schending van artikels 3 en 8 EVRM kan dan ook niet worden aangenomen.

Bijgevolg heeft de gemachtigde van de Staatssecretaris in zijn verwijderingsbeslissing rekening gehouden met de bepalingen van artikel 74/13.

Artikel 74/14: Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek wordt toegestaan:

artikel 74/14 §3, 1°: er bestaat een risico op onderduiken

Er bestaat een risico op onderduiken

1° Betrokkene heeft na zijn illegale binnenkomst of tijdens zijn illegaal verblijf geen verblijfsaanvraag of verzoek of internationale bescherming ingediend binnen de door de wet voorziene termijn.

Uit het administratief dossier blijkt niet dat hij zijn verblijf op de wettelijk voorziene manier heeft trachten te regulariseren.

39 Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.

Betrokkene heeft zich niet aangemeld bij de gemeente binnen de door artikel 5 van de wet van 15/12/1980 bepaalde termijn en levert geen bewijs dat hij/zij op hotel logeert.

4° Betrokkene heeft duidelijk gemaakt dat hij zich niet aan de verwijderingsmaatregel wil houden.

Betrokkene heeft geen gevolg gegeven aan het bevel om het grondgebied te verlaten van 06/07/2018 dat hem betekend werd op 06/07/2018. Deze vorige beslissing tot verwijdering werd niet uitgevoerd. Het is weinig waarschijnlijk dat hij vrijwillig gevolg zal geven aan deze nieuwe beslissing.

Terugleiding naar de grens

Voorafgaandelijk deze beslissing werd betrokkene gehoord door de politiezone van (plaats) op (datum) en werd rekening gehouden met zijn verklaringen,

REDEN VAN DE BESLISSING TOT TERUGLEIDING NAAR DE GRENS:

Met toepassing van artikel 7, tweede lid, van de wet van 15 december 1980, is het noodzakelijk om de betrokkene zonder verwijl naar de grens te doen terugleiden, met uitzondering van de grens van de staten die het Schengenacquis ten volle toepassen om de volgende redenen:

Reden waarom geen termijn voor vrijwillig vertrek:

Er bestaat een risico op onderduiken

1° Betrokkene heeft na zijn illegale binnenkomst of tijdens zijn illegaal verblijf geen verblijfsaanvraag of verzoek of internationale bescherming ingediend binnen de door de wet voorziene termijn.

Uit het administratief dossier blijkt niet dat hij zijn verblijf op de wettelijk voorziene manier heeft trachten te regulariseren.

3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden,

Betrokkene heeft zich niet aangemeld bij de gemeente binnen de door artikel 5 van de wet van 15/12/1980 bepaalde termijn en levert geen bewijs dat hij/zij op hotel logeert.

4° Betrokkene heeft duidelijk gemaakt dat hij zich niet aan de verwijderingsmaatregel wil houden.

Betrokkene heeft geen gevolg gegeven aan het bevel om het grondgebied te verlaten van 06/07/2018 dat hem betekend werd op 06/07/2018. Deze vorige beslissing tot verwijdering werd niet uitgevoerd. Het is weinig waarschijnlijk dat hij vrijwillig gevolg zal geven aan deze nieuwe beslissing.

Betrokkene werd gehoord op 02/10/2018 door de politiezone Leuven en Hij verklaart in België te zijn omdat hij naar het Verenigd-Koninkrijk wil en verklaart niet terug te keren naar zijn land van herkomst omdat hij politieke problemen heeft Betrokkene is niet het bezit van documenten, bijgevolg dient zijn nationaliteit bepaald te worden.

De grens waarnaar betrokkene zal worden teruggeleid zal worden bepaald in een beslissing tot vaststelling van de grens, nadat de nationaliteit vaststaat en het risico op schending van artikel 3 EVRM werd onderzocht Tegen deze beslissing kan een schorsend beroep bij de RW ingesteld worden.

Betrokkene werd gehoord op 02/10/2018 door de politiezone Leuven en verklaart geen ziektes of medische problemen te hebben.

Betrokkene brengt geen elementen aan die bewijzen dat hij aan een ziekte lijdt die hem belemmeren terug te keren naar zijn land van herkomst.

Artikel 3 van het EVRM waarborgt niet het recht om op het grondgebied van een Staat te blijven louter om de reden dat die Staat betere medische verzorging kan verstrekken dan het land van herkomst en dat zelfs de omstandigheid dat de uitwijzing de gezondheidstoestand of de levensverwachting van een vreemdeling beïnvloedt, niet volstaat om een schending van deze verdragsbepaling op te leveren. Enkel in zeer uitzonderlijke gevallen wanneer de humanitaire redenen die pleiten tegen de uitwijzing dwingend zijn, het geen in voorliggende zaak niet blijkt, kan een schending van artikel 3 van het Europees Verdrag aan de orde zijn.

Vasthouding

REDEN VAN DE BESLISSING TOT VASTHOUDING:

Met de toepassing van artikel 7, derde lid van de wet van 15 december 1980, dient de betrokkene te dien einde opgesloten te worden, aangezien zijn terugleiding naar de grens niet onmiddellijk kart uitgevoerd worden en op basis van volgende feiten:

Er bestaat een risico op onderduiken

1° Betrokkene heeft na zijn Illegale binnenkomst of tijdens zijn illegaal verblijf geen verblijfsaanvraag of verzoek of Internationale bescherming ingediend binnen de door de wet voorziene termijn.

Uit het administratief dossier blijkt niet dat hij zijn verblijf op de wettelijk voorziene manier heeft trachten te regulariseren.

3° Betrokkene werkt niet mee of heeft niet meegewerkt met de overheden.

Betrokkene heeft zich niet aangemeld bij de gemeente binnen de door artikel 6 van de wet van 15/12/1980 bepaalde termijn en levert geen bewijs dat hij/zij op hotel logeert.

4° Betrokkene heeft duidelijk gemaakt dat hij zich niet aan de verwijderingmaatregel wil houden.

Betrokkene heeft geen gevolg gegeven aan het bevel om het grondgebied te verlaten van 06/07/2018 dat hem betekend werd op 06/07/2018. Deze vorige beslissing tot verwijdering werd niet uitgevoerd, Het is weinig waarschijnlijk dat hij vrijwillig gevolg zal geven aan deze nieuwe beslissing.

Gelet op al deze elementen, kunnen we dus concluderen dat hij de administratieve beslissing die genomen wordt te zijnen laste niet zal opvolgen, We kunnen ook concluderen dat er sterke vermoedens zijn dat hij zich aan de verantwoordelijke autoriteiten zal onttrekken. Hieruit blijkt dat betrokkene ter beschikking moet worden gesteld van Dienst Vreemdelingenzaken teneinde de grens te bepalen. (...)"

2. Onderzoek van het beroep

2.1. Verzoeker voert een enig middel aan dat luidt als volgt:

"Le moyen sérieux est fondé sur la violation :

- *des articles 2 et 3 de la loi du 29 juillet 1991 sur la motivation formelle des actes administratifs ;*
- *du le principe général de droit administratif du droit d'être entendu et l'article 41 de la Charte des droits fondamentaux de l'Union européenne;*
- *du principe de précaution et du devoir de minutie ;*
- *de l'article 3 de la Convention européenne des droits de l'homme ;*
- *de l'article 74/13 de la loi du 15 décembre 1980 ;*
- *de l'autorité de la chose jugée ;*

3.1. Motivation lacunaire et mauvaise administration

La partie adverse a commis une erreur manifeste d'appréciation en attribuant deux numéros SP différents : 8671389 et 8634713.

A la lecture de la décision, il n'apparaît pas que la partie adverse ait pris en considération tous les éléments utiles contenus au dossier administratif, puisque aucune information relative au requérant et enregistrée auprès de la partie adverse sous le numéro 8634713 n'est reprise dans la décision du 2 octobre 2018 prise sous le numéro 8671389.

Or, ces informations sont capitales et la partie adverse n'aurait pas pu prendre la décision du 2 octobre 2018 si elle avait dûment tenu compte de ces informations, notamment la suspension, en extrême urgence, d'une précédente annexe 13 septies qui épinglait l'indigence du droit d'être entendu et estimait le grief relatif à la violation de l'article 3 de la CEDH sérieux, notamment au vu des éléments compris dans la requête à savoir :

- l'exposé des faits (tel que repris dans la présente demande de suspension) ;
- l'ensemble des rapports qui rendent plausibles les faits tels que repris en termes de requête.

La partie adverse a donc son obligation de motivation formelle, en prenant en considération tous les éléments pertinents au dossier administratif, en respectant le principe de précaution et le devoir de minutie.

La partie adverse a également méconnu l'autorité de la chose jugée de votre arrêt n°203 750 du 10 mai 2018 qui indique les éléments à prendre en considération pour apprécier le risque de violation de l'article 3 de la CEDH. Aucun de ces éléments ne semble avoir été pris en considération préalablement à l'adoption de la décision du 2 octobre 2018.

Le moyen est donc sérieux, de sorte que la décision doit être annulée.

3.2. Violation de l'article 3 de la CEDH et absence de droit d'être entendu

3.2.1. Dès lors que la décision attaquée envisage le renvoi du requérant vers l'Ethiopie, se pose la question de la compatibilité d'un tel renvoi, et donc de la décision qui le permet, avec l'article 3 de la Convention européenne des droits de l'homme (CEDH).

En effet, lorsqu'elle envisage de procéder à l'expulsion d'un étranger, la partie adverse est tenue à plusieurs obligations en vertu de l'article 3 de la CEDH. La jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme relative à cette disposition dans les affaires d'expulsion est ainsi établie en ce sens que l'autorité est tenue :

- de ne pas expulser un étranger lorsqu'il y a des motifs sérieux et avérés de croire que l'intéressé, si on l'expulse vers le pays de destination, y courra un risque réel d'être soumis à un traitement contraire à l'article 3;
- de tenir compte non seulement des éléments de preuve soumis par le requérant, mais aussi de toute circonstance pertinente pour l'affaire en cause dont il a ou devait avoir connaissance.
- d'apprécier d'office l'existence d'un tel risque compte tenu de la situation générale dans le pays concerné³, dès lors qu'un risque de traitement contraire à l'article 3 de la Convention peut exister en raison uniquement d'une situation de violence, lorsque celle-ci est d'une intensité telle que « l'intéressé encourt un risque réel de mauvais traitements du seul fait qu'un éventuel retour l'exposerait à une telle violence »;
- de prendre en compte, dans son appréciation, toute circonstance pertinente pour l'affaire examinée. Dans ce cadre, la partie adverse est tenue d'attacher de l'importance aux informations contenues dans les rapports récents provenant d'associations internationales indépendantes de défense des droits de l'homme telles qu'Amnesty International, ou de sources gouvernementales, parmi lesquelles le Département d'Etat américain.
- lorsque le requérant produit des éléments susceptibles de démontrer qu'il y a des raisons sérieuses de penser que, si la mesure d'éloignement était mise à exécution, il serait exposé à un risque réel de se voir infliger des traitements contraires à l'article 3, il incombe à la partie adverse de les réfuter.

3.2.2. En l'espèce, le requérant invoque le risque d'être soumis à des traitements inhumains et dégradants s'il est renvoyé dans son pays d'origine, l'Ethiopie.

Dans le cas d'espèce, la partie adverse conclut à la non violation de l'article 3 de la CEDH en cas de renvoi du requérant vers son pays d'origine car celui-ci aurait déclaré, lors de l'audition précédant l'adoption de la décision du 2 octobre 2018, qu'il aurait des problèmes politiques, sans fournir d'explications concrètes.

Selon la partie adverse, le requérant ne serait de ce fait pas parvenu à démontrer qu'il existe des motifs sérieux et avérés de croire qu'il court un risque réel d'être soumis, en Ethiopie, à des peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants.

La partie adverse ne prend pas en considération les précédentes déclarations du requérant qu'il avait faites préalablement à l'adoption de la décision du 3 mai 2018, selon lesquelles il craignait d'être détenu en prison (voir pièces 4 et 5).

A cet égard, il importe de préciser que le conseil du requérant n'a pas été informé, et n'est pas parvenu, en de si brefs délais, à obtenir les informations quant aux explications exactes qui auraient effectivement été données par le requérant quant au risque de traitements inhumains et dégradants dont il ferait l'objet s'il était renvoyé en Ethiopie.

Bien qu'un contact ait été établi avec son précédent conseil, l'indigence du niveau d'anglais et la difficulté de décrocher un interprète en langue amarique en moins de cinq jours ne permettent pas d'être plus avancé.

De la sorte, le conseil du requérant n'est pas en mesure d'exercer adéquatement sa défense sur ce point pourtant essentiel.

Les déclarations obtenues permettent malgré tout, de conclure, comme développé infra, qu'il existe des motifs sérieux et avérés de croire qu'il encourt un risque réel d'être soumis, en Ethiopie, à des peines ou traitements cruels, inhumains ou dégradants.

Selon la jurisprudence constante de la Cour européenne des droits de l'homme, il incombe en effet aux personnes qui allèguent que leur expulsion emporterait violation de l'article 3 de produire, dans toute la mesure du possible, des pièces et informations permettant aux autorités d'apprécier le risque allégué⁷. Cependant, la Cour reconnaît qu'il peut s'avérer difficile, voire parfois impossible, pour la personne concernée de produire des preuves à bref délai. Il est donc important de rappeler que l'absence de preuves documentaires directes ne peut être déterminante en soi⁸. De plus, il est établi dans la jurisprudence de la Cour que « l'existence [du] risque doit s'apprécier principalement par référence aux circonstances dont l'État en cause avait ou devait avoir connaissance au moment de l'expulsion (nous soulignons) »⁵. « L'État contractant a donc l'obligation de tenir compte non seulement des éléments de preuve soumis par le requérant. Mais aussi de toute autre circonstance pertinente pour l'affaire examinée (nous soulignons) ».

Or, sur base des informations récoltées et qui ont vraisemblablement été précisées par celui-ci lors

de son entretien avec l'Office des étrangers ou auraient dû l'être dans le cadre d'un droit d'être entendu concret et effectif (point 3.2.3.), il semble que la partie adverse n'ait pas tenu compte des circonstances pertinentes de la cause, telles que développées au point 3.2.4., dont elle avait ou devait pourtant nécessairement avoir connaissance, en ce que ces éléments, s'ils avaient été pris en considération, auraient permis de conclure au risque de traitements contraires à l'article 3 de la CEDH en cas de renvoi du requérant vers l'Ethiopie.

3.2.3. Le requérant n'a pas fait l'objet d'un droit d'être entendu, concret et effectif.

Selon la jurisprudence du Conseil d'État, la droit d'être entendu implique que « l'autorité doit, pur statuer en pleine connaissance de cause, procéder à une recherche minutieuse des faits, récolter des renseignements nécessaires à la prise de décision et prendre en considération tous les éléments du dossier ».

Le Conseil du contentieux des étrangers précise que ce droit d'être entendu doit permettre à l'intéressé de faire connaître, « de manière utile et effective », tous les éléments qui s'opposent à l'adoption de la mesure envisagée (CCE, 174.358 du 8 septembre 2016 ; C.E., 19 février 2015, n°230.257).

La Cour de Justice de l'Union européenne précise quant à elle que (arrêt C-166/13 du 5 novembre 2014):

« 45 Un tel droit fait en revanche partie intégrante du respect des droits de la défense, principe général du droit de l'Union.

46 Le droit d'être entendu garantit à toute personne la possibilité de faire connaître, de manière utile et effective, son point de vue au cours de la procédure administrative et avant l'adoption de toute décision

susceptible d'affecter de manière défavorable ses intérêts (voir, notamment, arrêt M., EU:C:2012:744, point 87 et jurisprudence citée).

47 Selon la jurisprudence de la Cour, la règle selon laquelle le destinataire d'une décision faisant grief doit être mis en mesure de faire valoir ses observations avant que celle-ci soit prise a pour but que l'autorité compétente soit mise à même de tenir utilement compte de l'ensemble des éléments pertinents. Afin d'assurer une protection effective de la personne concernée, elle a notamment pour objet que cette dernière puisse corriger une erreur ou faire valoir tels éléments relatifs à sa situation personnelle qui militent dans le sens que la décision soit prise, ne soit pas prise ou qu'elle ait tel ou tel contenu (voir, en ce sens, arrêt Sopropé, EU:C:2008:746, point 49).

48 Ledit droit implique également que l'administration prête toute l'attention requise aux observations ainsi soumises par l'intéressé en examinant, avec soin et impartialité, tous les éléments pertinents du cas d'espèce et en motivant sa décision de façon circonstanciée (voir arrêts Technische Universität München, C-269/90, EU:C: 1991:438, point 14, et Sopropé, EU:C:2008:746, point 50), l'obligation de motiver une décision de façon suffisamment spécifique et concrète pour permettre à l'intéressé de comprendre les raisons du refus qui est opposé à sa demande constituant ainsi le corollaire du principe du respect des droits de la défense (arrêt M., EU:C:2012:744, point 88).

49 Conformément à la jurisprudence de la Cour, le respect du droit d'être entendu s'impose même lorsque la réglementation applicable ne prévoit pas expressément une telle formalité (voir arrêts Sopropé, EU:C:2008:746, point 38; M., EU:C:2012:744, point 86, ainsi que G. et R., EU:C:2013:533, point 32).

50 L'obligation de respecter les droits de la défense des destinataires de décisions qui affectent de manière sensible leurs intérêts pèse ainsi en principe sur les administrations des États membres lorsqu'elles prennent des mesures entrant dans le champ d'application du droit de l'Union (arrêt G. et R., EU:C:2013:533, point 35).»

Or, le droit d'être entendu s'est déroulé en quelques minutes, sans interprète en langue amarique, sans présence ou entretien préalable avec un avocat, sans information préalable sur le type de décision que la partie adverse envisageait de prendre - et avec un anglais vraiment très mauvais.

Le requérant n'a pas été interrogé sur les éléments qu'il avait invoqué lors de sa précédente arrestation du 3 mai 2018, à savoir son emprisonnement et les mauvais traitements subis en Ethiopie.

Il est donc certain que le droit d'être entendu du requérant ne s'est pas déroulé de manière utile et effective, lui permettant de faire valoir tous les griefs qui s'opposaient à la prise de la décision litigieuse. C'est en ce sens que le RvV avait déjà épinglé, le 10 mai 2018, que :

« Uit het gehoorverslag blijkt niet dat de politiecommissaris die het gehoor heeft afgenomen of de gemachtigde van de staatssecretaris die de bestreden beslissing genomen heeft de verzoekende partij om verdere uitleg gevraagd heeft. In het verzoekschrift geeft de verzoekende partij verdere uitleg omtrent haar opsluiting en schetst ze ook in welke context dit gebeurd is. Voorts tracht ze haar betoog te staven met de verwijzing naar een aantal rapporten van onder meer United States. Department of State Bureau of Democracy, Human Rights and Labor, van Amnesty International en Human Rights Watch. Ook verwijst ze naar een verslag van de BBC. Deze rapporten en het verslag zijn van recente datum.» (RVV, n°203 750 du 10 mai 2018).

Enfin, le droit d'être entendu a été réalisé par la police de la zone de Leuven. Or, l'arrêté ministériel de délégation de compétence du 18 mars 2009 ne délègue nullement à la police de la zone de Leuven la compétence de réaliser le droit d'être entendu, préalable à l'adoption d'une décision de retour et l'examen rigoureux du risque de violation de l'article 3 de la CEDH.

3.2.4. Il est donc établi que si le droit d'être entendu du requérant avait été concret et effectif et que la partie adverse avait dûment tenu compte de toutes les informations contenues au dossier administratif, elle n'aurait pu conclure - sans violer son obligation de réaliser un examen rigoureux — qu'un risque de violation de l'article 3 de la CEDH n'était pas établi.

L'absence d'examen rigoureux par la partie adverse est d'ailleurs admis dans la décision, puisque celle-ci indique « Betrokkene (...) verklaart niet terug te keren naar zijn land van herkomst omdat hij politiek

problemen heeft. Betrokkene is niet het bezit van documenten, bijgevolg dient zijn nationaliteit bepaald te worden. De grens waarnaar betrokkene zal worden teruggeleid zal worden bepaald in het beslissing tot vaststelling van de grens. nadat de nationaliteit vast staat en het risico op schending van artikel 3 EVRM werd onderzocht. Tegen deze beslissing kan een schorsend beroep bij de RvV ingesteld worden».

A ce jour, aucune nouvelle décision réalisant un examen rigoureux susceptible de recours en suspension devant Votre Conseil, de sorte que la décision du 2 octobre 2018 - ne réalisant pas un examen rigoureux du risque de violation de l'article 3 de la CEDH — se maintient dans l'ordonnancement juridique et est exécutoire.

3.2.5. Le risque de violation de l'article 3 de la CEDH est établi, dès lors que le requérant a été détenu en prison en Ethiopie pour avoir soutenu un parti politique d'opposition, l'Arbegnoch Ginbot 7. Durant cette période de détention, le requérant a été battu à de nombreuses reprises et a fait l'objet de traitements inhumains et dégradants.

L'Arbegnoch Ginbot 7 a été déclaré groupe terroriste en 2011 par le gouvernement éthiopien¹¹. Il ressort par ailleurs d'informations récentes que de nombreuses personnes ont été emprisonnées en janvier 2018 pour avoir été membres de ce parti ou pour avoir été associées avec lui¹². De rapports récents d'ONG, telles qu'Human Rights Watch, et Amnesty International, il ressort que la détention arbitraire et la torture continuent d'être des problèmes majeurs en Ethiopie¹³. Selon ces rapports, les détenus politiques sont fréquemment torturés ou font l'objet de mauvais traitements dans les centres de détention afin d'obtenir des confessions ou d'obtenir des informations. De nombreuses personnes arrêtées durant les protestations de 2015 et 2016 ou durant l'état d'urgence de 2017 ont également été torturées en détention.

Le rapport du Département d'Etat américain sur la situation des droits de l'homme en Ethiopie pour 2017 souligne également ce qui suit :

"Multiple sources reported general mistreatment of detainees at official detention centers, unofficial detention centers, police stations, and in Kilinto federal prison. Interrogators administered beatings and electric shocks to extract information and confessions from detainees. Police investigators used physical and psychological abuse to extract confessions in Maekelawi, the federal crime investigation center in Addis Ababa that often held high profile political prisoners. (Nous soulignons) "

Le fait que le requérant ait soutenu un parti politique d'opposition, l'Arbegnoch Ginbot 7, ait été emprisonné pour cette raison et ait fait l'objet en prison de traitements inhumains et dégradants, constitue une circonstance pertinente pour l'affaire examinée dont la partie adverse avait ou devait avoir connaissance. Il ressort pourtant de la décision attaquée que cet élément n'a aucunement été pris en considération dans l'évaluation du risque de traitements inhumains et dégradants en cas de renvoi en Ethiopie du requérant, en violation de l'article 3 de la CEDH.

La partie adverse se contente en effet simplement de mentionner que le requérant a déclaré avoir des problèmes politiques en Ethiopie sans tenir compte du risque qu'un retour comporterait en raison de ces problèmes politiques, sans tenir compte des précédentes déclarations du requérant selon lesquelles il a été emprisonné et sans avoir égard aux rapports récents provenant d'associations internationales indépendantes de défense des droits de l'homme telles qu'Amnesty International, ou de sources gouvernementales, parmi lesquelles le Département d'Etat américain.

3.2.5. D'autre part, le requérant ayant quitté le pays illégalement à l'aide d'un faux passeport - ou tout le moins d'une demande de visa frauduleuse (pièce 3 - la mention de sa qualité d'artiste est fantaisie), il existe des motifs sérieux et avérés supplémentaires de croire qu'en cas d'exécution de la décision litigieuse et de renvoi du requérant vers ce pays, il y courra un risque réel de subir des traitements contraires à l'article 3 de la CEDH.

La loi éthiopienne relative à l'émigration prévoit en effet que sortir du pays sans être en possession de documents de voyage valide constituent une infraction punissable d'une peine de prison pouvant aller jusqu'à trois ans.

L'Immigration Proclamation No. 354/2003 prévoit en effet en son article 20, ce qui suit :

Unless higher penalties are provided for in the Penal Code:

(a) any person who enters or leaves Ethiopia in violation of the provisions of Article 3 or 6 of this Proclamation or who is an accomplice is punishable with imprisonment not exceeding three years or a fine not exceeding ten thousand Birr or both (...) (nous soulignons) »

L'article 6 concernant la sortie du territoire prévoit ce qui suit :

« A person departing from Ethiopia shall possess:

- 1. a valid travel document;*
- 2. unless otherwise permitted an entry visa which will enable him to enter the country of destination; and*
- 3. a health certificate, as may be necessary. »*

En cas de renvoi du requérant vers l'Ethiopie, celui-ci court le risque réel d'être arrêté sur base de la loi précitée et d'être condamné à une peine d'emprisonnement pouvant aller jusqu'à trois ans. Or, il ressort de plusieurs rapports que les conditions de détention en Ethiopie sont d'une gravité telle qu'il y a lieu de constater l'existence d'une pratique générale aboutissant à des traitements inhumains et dégradants contraires à l'article 3 de la CEDH.

Le rapport du Département d'Etat américain sur la situation des droits de l'homme en Ethiopie pour 2017¹⁶ énonce notamment ce qui suit concernant les conditions de détention dans les prisons :

"Although the constitution prohibits such practices (torture and other cruel, inhuman, or degrading treatment or punishment), there were reports that security officials tortured and otherwise abused detainees. (...)

It also found that detainees in several detention centers experienced inhuman treatment including beatings/whippings, forced physical exercises, and denial of food. Authorities forced detainees in Awash Arba to walk barefoot and sit exposed to the sun for three consecutive days.

Multiple sources reported general mistreatment of detainees at official detention centers, unofficial detention centers, police stations, and in Kilinto federal prison. Interrogators administered beatings and electric shocks to extract information and confessions from detainees. Police investigators used physical and psychological abuse to extract confessions in Maekelawi, the federal crime investigation center in Addis Ababa that often held high profile political prisoners. Authorities restricted access by diplomats and NGOs to Maekelawi; some NGOs reported limited access.

Prison and pretrial detention center conditions remained harsh and in some cases life threatening. There were reports that authorities physically abused prisoners in detention centers, military facilities, and police stations. Problems included gross overcrowding and inadequate food, water, sanitation, and medical care (...) (nous soulignons). "

Le rapport le plus récent du Dutch Council for Refugees du 18 mai 2016, intitulé « Country of Origin Information Report Ethiopia », énonce également ce qui suit :

« 3.3.4 Prison / detention conditions

According to USDOS, prison and detention centre conditions were harsh and in some cases life threatening. Detainees were tortured and medical attention was insufficient in some cases. (...)

USDOS reports that on average, detainees received nine birr [€ 0.04] per person per day for water, food and healthcare, but this differed throughout the country. This was sometimes supplemented by family members bringing food or people buying things from local vendors. There were reports that prison officials prevented some detainees from receiving food from their families. In federal prisons, medical care was unreliable. In regional prisons, it was practically absent. Sanitary conditions were bad due to both a lack of sanitary services and a shortage of water. Prisons and detention centres were severely overcrowded.

AI notes that some detention conditions amounted to torture, such as detaining people underground without light, shackled and in prolonged solitary confinement.

In a 2014 report about human rights violations by security forces against actual or suspected dissenters in Oromia region, AI states that accounts of former detainees interviewed by AI demonstrate that detention conditions in regional and federal police stations, regional and federal prisons, military camps and other unofficial places of detention violate international law and national and international standards. Overcrowding was often so severe that detainees could not sleep simultaneously. due to a lack of space on the floor. In several locations there were underground cells. Food was insufficient and of poor quality. and many former detainees reported they received little drinking water. Many detainees reported that the water they did receive was dirty and unsafe. In both official and unofficial detention centres, adequate access to toilet facilities was denied. There were cases of death in detention reported to AI. These deaths were reported to be the result of poor detention conditions. torture and lack of medical assistance (nous soulignons). »

Il résulte des extraits précités que les conditions de détention en Ethiopie sont à ce point difficiles qu'elles atteignent le seuil minimum de gravité requis par la jurisprudence de la Cour européenne des droits de l'homme pour emporter violation de l'article 3 de la Convention.

De plus, il ressort des dénonciations contenues dans ces rapports que la gravité des conditions de détention résulte de problèmes structurels mettant en évidence l'existence d'une pratique systématique contraire à l'article 3 de la CEDH à l'égard des personnes détenues en Ethiopie.

En l'espèce, le requérant a d'ailleurs déjà fait l'objet par le passé de traitements inhumains et dégradants en prison en Ethiopie.

Compte tenu de ce qui précède, le début de preuve qu'il existe des motifs sérieux et avérés de croire à un risque réel de traitements inhumains et dégradants est ainsi apporté, dès lors que les rapports présentés par le requérant permettent d'établir qu'en cas de renvoi vers l'Ethiopie, il risquerait d'être détenu et de subir en prison des traitements contraires à l'article 3 de la CEDH, compte tenu d'une part, du fait que le requérant ait soutenu un parti politique d'opposition par le passé, ait été emprisonné pour cette raison et ait fait l'objet de traitements inhumains et dégradants, et d'autre part, du degré de gravité établi des conditions de détention en Ethiopie."

2.2.1. De verzoekende partij voert onder meer de schending van het zorgvuldigheidsbeginsel en van artikel 3 van het EVRM aan omdat deze verdragsbepaling vereist dat een deugdelijk en rigoreus onderzoek naar een mogelijk risico op onmenselijke of vernederende behandelingen in geval van terugkeer naar het herkomstland wordt gedaan, voorafgaand aan het uitvaardigen van een verwijderingsmaatregel. Verder geeft de verzoekende partij een uiteenzetting over het risico op schending van deze bepaling ingeval zij wordt gerepatriëerd naar Ethiopië.

2.2.2. Het zorgvuldigheidsbeginsel legt de overheid de verplichting op haar beslissing op een zorgvuldige wijze voor te bereiden en te steunen op een correcte feitenvinding (RvS 2 februari 2007, nr. 167.411, RvS 14 februari 2006, nr. 154.954). Het respect voor het zorgvuldigheidsbeginsel houdt derhalve in dat de administratie bij het nemen van een beslissing moet steunen op alle gegevens van het dossier en op alle daarin vervatte dienstige stukken.

Artikel 3 van het EVRM luidt als volgt: *"Niemand mag worden onderworpen aan folteringen of aan onmenselijke of vernederende behandelingen of bestraffingen."*

Om te beoordelen of er ernstige en bewezen motieven bestaan om aan te nemen dat verzoeker een reëel gevaar loopt op een door artikel 3 van het EVRM verboden behandeling, houdt de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen (hierna: de Raad) zich aan de door het Europees Hof voor de Rechten van de Mens gegeven aanwijzingen. Te dezen heeft het EHRM geoordeeld dat, om het bestaan van een gevaar van slechte behandelingen na te gaan, de te verwachten gevolgen van de verwijdering van de verzoeker naar het land van bestemming dienen te worden onderzocht, rekening houdend met de algemene situatie in dat land en met de omstandigheden die eigen zijn aan het geval van de verzoeker (zie EHRM 4 december 2008, *Y./Rusland*, § 78; EHRM 28 februari 2008, *Saadi/Italië*, §§ 128-129 en EHRM 30 oktober 1991, *Vilvarajah en cons./ Verenigd Koninkrijk*, § 108 *in fine*). Het EHRM heeft ook al gesteld dat voor een zinnig en grondig onderzoek in het licht van de artikelen 2 en 3 *iuncto* artikel 13 van het EVRM het land van bestemming duidelijk dient te zijn. Zo stelt het Hof in de zaak nr. 43875/09 van 15 april 2014 *Asalya t. Turkije* waar het vaststelt in § 113 dat het administratief rechtcollege van Ankara geen rekening heeft gehouden met het persoonlijk risico voor de verzoeker:

“the court believes that this deficiency is due, at least to some extent, to the fact that neither the original deportation order nor any subsequent submissions by the Ministry to the domestic courts specified where exactly the applicant would be deported to. Such ambiguity is unacceptable, not only because it exacerbated the applicant’s already precarious position, but also because it inevitably hampered any meaningful examination of the risks involved in his deportation, thus rendering the protection afforded under Article 13 illusory.” (eigen vertaling: het Hof gelooft dat dit gebrek, minstens tot op zekere hoogte, ligt aan het feit dat noch de originele verwijderingsbeslissing noch enige volgende suggestie van het Ministerie aan de nationale hoven verduidelijkt waar exact de verzoeker naar zou worden verwijderd. Zulke ambiguïteit is niet accepteerbaar, niet enkel omdat het de reeds kwetsbare positie van verzoeker verergert, maar ook omdat het onvermijdelijk een zinlijk onderzoek naar de risico’s die vervat liggen in de verwijdering verhinderde, en op die wijze de bescherming geboden onder artikel 13 illusoir maakt.).

2.2.3. Het wordt niet betwist dat de verwerende partij *in casu* op een bepaald moment in de besluitvormingsprocedure een onderzoek moet voeren naar een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM. De partijen zijn het echter niet eens over het moment waarop dat dient te gebeuren.

Uit de definities van artikel 1 van de wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna: de vreemdelingenwet) blijkt dat een beslissing tot verwijdering, zijnde het thans bestreden bevel om het grondgebied te verlaten, op zich reeds niet enkel vaststelt dat een vreemdeling illegaal op het grondgebied verblijft, maar eveneens een terugkeerverplichting oplegt. Eveneens blijkt dat de terugkeerverplichting niet naar om het even welk land geldt, maar ofwel naar het land van herkomst, ofwel een land van doorreis overeenkomstig communautaire of bilaterale overnameovereenkomsten, ofwel naar een derde land waarnaar de betrokken onderdaan besluit vrijwillig terug te keren en waar deze wordt gemachtigd of toegelaten tot het verblijf. Artikel 7 van de vreemdelingenwet, dat de rechtsgrond vormt van de bestreden beslissing, wijst er in de aanhef op dat deze bepaling toepassing vindt *“onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag”*.

Nu een bevel om het grondgebied te verlaten reeds de verplichting oplegt om het grondgebied te verlaten én een terugkeerverplichting oplegt (RvS 28 september 2017, nr. 239.259), en gelet op de aanhef van artikel 7 van het EVRM, lijkt de verzoekende partij te kunnen worden bijgetreden waar zij betoogt dat reeds bij het nemen van een bevel om het grondgebied te verlaten een onderzoek naar artikel 3 van het EVRM moet gebeuren. De stelling dat de gemachtigde zich er zou mee kunnen vergenoegen slechts op het ogenblik van de tenuitvoerlegging van een beslissing een onderzoek naar artikel 3 van het EVRM te voeren, strookt niet met de duidelijke termen van artikel 7 van de vreemdelingenwet. De Raad van State stelde dienaangaande op 29 mei 2018 duidelijk het volgende in de arresten nrs. 241.623 en 241.625: *“Het nemen van een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten houdt in dat de rechtstoestand van de betrokken vreemdeling als dusdanig bestaat op het ogenblik dat die beslissing wordt genomen, dat die vreemdeling op dat ogenblik dus geen titel (meer) heeft om op het grondgebied te verblijven zodat hij er onwettig verblijft en dat hij derhalve het grondgebied dient te verlaten. Het betreft dan ook een beslissing tot verwijdering in de zin van artikel 1, 6°, van de vreemdelingenwet. De betrokken vreemdeling is ertoe gehouden de terugkeerverplichting na te leven en het bevel om het grondgebied te verlaten, [...], uit te voeren zonder dat de verzoekende partij [in casu de gemachtigde] een nieuwe beslissing dient te nemen. Naar luid van artikel 7, eerste lid, van de vreemdelingenwet wordt een bevel om het grondgebied te verlaten gegeven “onverminderd meer voordelige bepalingen vervat in een internationaal verdrag”. De verzoekende partij moet derhalve bij het nemen van een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten reeds onderzoeken of die verwijderingsmaatregel in overeenstemming is met de normen van de internationale verdragen waardoor België gebonden is, te dezen met artikel 3 van het EVRM. Hieraan wordt geen afbreuk gedaan door de mogelijkheid voor de verzoekende partij om bij nietnaleving van het bevel om het grondgebied te verlaten over te gaan tot dwangmaatregelen met het oog op verwijdering in de zin van artikel 1, 7°, van de vreemdelingenwet, zijnde de fysieke verwijdering van het grondgebied. Enerzijds kan de toestand immers in die zin evolueren dat er zich bij het nemen van de beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten nog geen gevaar voor een schending van artikel 3 van het EVRM voordoet doch naderhand wel, wanneer de verzoekende partij effectief wil overgaan tot verwijdering. Anderzijds kan niet worden verondersteld dat de betrokken vreemdeling het bevel om het grondgebied te verlaten niet zal naleven zodat de verzoekende partij er zich niet van kan onthouden een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM te onderzoeken onder het voorwendsel dat zij dergelijk onderzoek zal voeren bij het nemen van dwangmaatregelen met het oog op de fysieke verwijdering van de vreemdeling.”*

En ook: *“In de laatste zin van punt 199 van het arrest van 13 december 2016 in zake Paposhvili t. België stelt het EHRM vast dat de Raad van State, die was gevat door een cassatieberoep, de in die zaak gevolgde redenering van de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen heeft bevestigd en heeft gepreciseerd dat de evaluatie van de medische toestand van een vreemdeling die het voorwerp uitmaakt van een verwijderingsmaatregel en aan wie de machtiging tot verblijf was geweigerd, moest gebeuren op het ogenblik van de gedwongen uitvoering van die verwijderingsmaatregel en niet op het ogenblik van het aannemen van die maatregel. Met uitdrukkelijke verwijzing naar punt 199 in fine, vervolgt het EHRM in punt 202 dat de omstandigheid dat de evaluatie van de medische toestand van de betrokkene ook in extremis had kunnen gebeuren op het ogenblik van de gedwongen uitvoering van de verwijderingsmaatregel, niet tegemoet komt aan de bekommernissen van artikel 3 van het EVRM wanneer er geen aanwijzingen zijn betreffende de omvang van dergelijk onderzoek en het effect ervan op het bindende karakter van het bevel om het grondgebied te verlaten. Ook met het bestreden arrest is uitspraak gedaan over de wettigheid van een bevel om het grondgebied te verlaten waarbij geen onderzoek was gedaan naar een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM in het licht van de concrete gegevens van de zaak. Net als in de zaak die tot het meergenoemde arrest van het EHRM van 13 december 2016 heeft geleid, was ook te dezen nog geen effectieve verwijdering van verweerder voorzien. Nu het EHRM ook in dat arrest naar die omstandigheden heeft verwezen, heeft de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen er geen betekenis aan gegeven die strijdig is met de bewoordingen of de inhoud ervan door te oordelen dat een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM moet worden onderzocht bij het nemen van een beslissing houdende bevel om het grondgebied te verlaten en niet pas op het ogenblik van de gedwongen verwijdering van de vreemdeling.”*

De mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM moet dus worden onderzocht bij het nemen van een beslissing tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten.

Het standpunt in de nota met opmerkingen van de verwerende partij, dat verzoeker geen belang heeft bij deze kritiek, nu hij op 8 oktober 2018 werd vrijgesteld en niet langer gedwongen wordt verwijderd naar Ethiopië, doet daaraan geen afbreuk. Verzoeker valt immers nog steeds onder een bevel om het grondgebied te verlaten waaraan hij gevolg dient te geven.

Waar in de nota met opmerkingen vervolgens wordt opgemerkt dat verzoeker op legale wijze uit Ethiopië is vertrokken met een paspoort en een visum voor Zweden, zodat er geen schending van artikel 3 van het EVRM blijkt, komt dit neer op een *post factum*-motivering, die het gebrek aan onderzoek in het bestreden bevel zelf niet herstelt.

Uit de bewoordingen van de bestreden beslissing blijkt duidelijk dat de gemachtigde het onderzoek naar een mogelijke schending van artikel 3 van het EVRM uitdrukkelijk uitstelt naar een later tijdstip. De aangevoerde schending van het zorgvuldigheidsbeginsel, in het licht van artikel 3 van het EVRM, is gegrond.

3. Korte debatten

De verzoekende partij heeft een gegrond middel aangevoerd dat leidt tot de nietigverklaring van de bestreden beslissing. Er is grond om toepassing te maken van artikel 36 van het koninklijk besluit van 21 december 2006 houdende de rechtspleging voor de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. De vordering tot schorsing, als *accessorium* van het beroep tot nietigverklaring, is zonder voorwerp.

OM DIE REDENEN BESLUIT DE RAAD VOOR VREEMDELINGENBETWISTINGEN:

Artikel 1

De beslissing van de gemachtigde van de staatssecretaris voor Asiel en Migratie en Administratieve Vereenvoudiging van 2 oktober 2018 tot afgifte van een bevel om het grondgebied te verlaten met vasthouding met het oog op verwijdering (bijlage 13septies) wordt vernietigd.

Artikel 2

De vordering tot schorsing is zonder voorwerp.

Aldus te Brussel uitgesproken in openbare terechtzitting op dertien maart tweeduizend negentien door:

dhr. C. VERHAERT,

wnd. voorzitter, rechter in vreemdelingenzaken.

dhr. K. VERKIMPEN,

griffier.

De griffier,

De voorzitter,

K. VERKIMPEN

C. VERHAERT